

van mij ☆
onderwerp **Westerschelde**
aan j.balkenende@minaz.nl ☆
cc h.vanderhart@zeeland-seaports.com ☆, w.gosselaar@wze.nl ☆, info@minaz.nl ☆, info@zeeland-seaports.nl ☆, info@wze.nl ☆, redactie@pzc.nl ☆
datum 12:47

meer allen beantwoorden doorsturen archiveren ongewenst

Geachte minister-president,

Ik ben zo vrij u bijgaand een brief te sturen over de Westerschelde. Neemt u de quasi-grappige stijl even voor lief en probeer de serieuze ondertoon te begrijpen voordat u volgende week een fundamentele beslissing gaat nemen. Ik heb de brief tevens doorgestuurd naar de personen en instellingen die met name worden genoemd, en wil hierbij ook hen uitnodigen eventueel te reageren in uw of mijn richting.

Veel wijsheid toegewenst.

Bram van Hoeve,
streekbewoner te Terneuzen.

briefaanbalkenende2.pdf

Maandag 28 september 2009.

Mijnheer de minister-president,

- 5 Wat we u vanuit het Zeeuwse achterland massaal de komende dagen toewensen is vooral: slaap zacht! U gaat volgende week weer een belangrijk besluit nemen over onze Schelde, voor u volgens de landelijke media inmiddels een aardig hoofdpijndossier, bij ons is dat de categorie 'das oekwewa'.
- 10 We hopen bovenal dat u het zichzelf daarbij niet nog moeilijker gaat maken. Neem een kort en duidelijk besluit en niet zoals tot nu toe steeds halve besluiten, die u dan weer als dubbel-besluiten ging uitleggen. Dat begreep natuurlijk niemand. We helpen u graag nog een laatste keer.

15 Wat was ook alweer het probleem. Onze burens willen graag dat op vijf plaatsen hier in de Schelde 1 meter zand wordt weggehaald. Tot in Rotterdam kunnen al zo'n 10 jaar schepen van 17 meter diep, dus niet vreemd dat Antwerpen graag door wil naar bijna 15. Hoe is dat destijds in Rotterdam gecompenseerd of kon uw voorganger daar selectief mee weg komen? En u begrijpt dat men niet wil wachten tot de zeespiegelstijging ons die meter alsnog cadeau doet, wat immers 'ongewijzigd beleid' zou zijn. Wie zou er dan dienen te worden aangepakt of teruggepakt?

- 20 Die ene meter op vijf plekken is vast nog te overzien. Of denkt u al meteen: dat niet niks, dadelijk nemen ze mijn hele hand. Hier moet je je rug recht houden en niet met je laten sollen. Vervolgens bij de Raad van State krijgt u ondanks het sollen een glashelder en gratis advies: niks mis met dat uitdiepen maar u was vergeten om eerst een aflat te doen (tegenwoordig eufemistisch
- 25 natuurcompensatie genoemd) ter grootte van 40 ha. Hadden ze in Brussel ook maar zo'n Raad van State, dan kwam je nog eens ergens. En dat ontpolderen dan? Nee, we komen daar later nog op terug, nu geen uitvluchten, hou dit moment van scherpte even vast. U belt vandaag nog hoogstpersoonlijk met Van der Hart, onze regionale havenbaron.

- 'Hans, mag ik je om een kleine gunst vragen en mocht ik ooit nog eens iets voor je kunnen
- 30 betekenen dan hoor ik het graag. Hang ondertussen even op met Middelburg graag. Je bent een man met vooruitziende blik. Je hebt goede ervaringen met inpolderen langs de Schelde voor mooie industrie aan diep vaarwater. De Mosselbanken liggen er beter bij dan ooit. De oude Sloe had niet beter van pas komen. En om gedoe te voorkomen bij de volgende inpoldering heb je alvast een
- 35 ouwe inlaag ernaast zowat voor niks over kunnen nemen. Dat blijft allemaal van jou, maar ik schuif je bij dezen een 1 met wel 6 nullen toe, waarmee je mij als volgt een plezier gaat doen. Deel de zak in drieën, of misschien beter door de helft en de tweede helft nog een keer. Laat nog voordat het natte najaar begint dat poldertje van 40 ha. met wel 2! meter afgraven. We moeten dat ruim zien en niet te kinderachtig aanpakken. Desnoods laten we de grond voor de kust uitkomen waar onze
- 40 zuigers om de paar jaar werkelijk enorme hoeveelheden zand voor de kust opspuiten zonder ook maar ooit iemand vraagt wat dat met natuurlijkheid te maken heeft en of dat wel zomaar mag en kan. En doe met wat je overhoudt maar wat leuk voor je vrouw. De tweede zak geef je aan mijn ook goede vriend dijkgraaf Wim (die van de overkant). Met hem spreek je af dat hij als laatste glorieuze daad nog voor het stormseizoen 3 dunne suatie-buizen door de dijk prikt zodat er meer dan voldoende zoute kwel gaat ontstaan. En zeg hem vast dat zijn club het meer dan aardige
- 45 banksaldo krijgt toebedeeld na beëindiging van ook dit overbodige achterhaalde zelfgenoegzame regionale regenteske Middelburgse middenbestuur. De derde zak geef je aan de omringende boeren, als zwijggeld en voor het verplicht om-niet in gebruik nemen van die 40 hectare zo zoute lage weiden dat de meeuwenkolonies van hun basisgevoel voor binnendijks/buitendijks volkomen zijn verlost. Is het duidelijk zo, Hans? Dan zien we elkaar over drie maanden bij de opening boven op de
- 50 dijk van de schuilhut onder de naam 'Het ei van Hans'. Jij vraagt Wim en Wiebe. Ik nodig de PZC uit, als dank voor het steeds uiterst politiek-correcte taalgebruik in dit dossier. Zelfs onze eigenste columnist voegt zich daar in. En wij halen voor het oog van de natie alle drie onze vinger uit de

55 verborgen pijp in die dijk als eigentijdse Brinkertjes waarbij dan niemand ons gezamenlijk
handelsmerk, de gemaakt zuunige glimlach, hoeft te doorzien. Stuur je mij dadelijk per mail even
een bevestiging van deze afspraak. En meer doen we niet! Geen overleggen meer met regionale
regenten, dat is al lang te veel eer. En voor alle duidelijkheid: we noemen het daar zeer beslist geen
60 nieuwe natuur. Voor het gebied zelf en dat wat er straks huist maakt het geen verschil, maar voor
ons des te meer. Het bestemmingsplan voor dat gebied is gelukkig met vooruitziende blik zo
opgesteld dat ook extensieve en grondgebonden natte landbouw en agrarisch natuurbeheer met
poelen en overhoeken allemaal onder dezelfde noemer vallen, om het treiterige landjepik van de
nabobo's wat in te dammen. Petje af voor die gemeente. Da's toch wat anders dan al die noodwetten.
En komen we toch nog wat tegen dan neemt mijn kabinet per omgaande een projectbesluit, nu dit
nog kan. Tegen de Raad van State zeggen we eind dit jaar: we zijn klaar, komt u maar kijken. We
leggen langs de zijkant later nog die vijf afgevlakte meters zand neer.
65 Begrijp me goed, er is niks mis met echte natuur. Maar in deze provincie bestaat van het totale
grondgebied al ver boven de 50% uit officieel erkende EHS en u begrijpt dat dan iedere meter meer
heel makkelijk dat broze evenwicht in de verkeerde richting en onherstelbaar zou kunnen laten
doorslaan. Hoe het ongemerkt zo ver heeft kunnen komen moet haast het werk zijn van een
overijverige ambtenaar die dringend bevorderd moet worden tot het braafste jongetje van de klas.
70 Mooi zo, zou ik zeggen en ook wel mooi genoeg zo. Een prettige dag verder.'

Deze eenvoud in oplossingen siert de moderne staatsman in u. Zo eenvoudig is het, beste Jan Peter,
mag ik misschien inmiddels zeggen. U heeft tenminste geen drie maanden en een volledig
consortium nodig om tot de kern van de zaak door te dringen. En mocht u tussen nu en eind
75 volgende week toch nog even de draad kwijt zijn, of de bevestigingsmail van Hans blijft uit, bel
gerust.

Nog een laatste vraag, als het mag in dit verband, die ons in onbewaakte momenten blijft kwellen
en waarop alleen u nu een verlossend antwoord kan geven. Alle anderen die de vraag tussendoor
80 steeds proberen te omzeilen of te beantwoorden spreken slechts voor hun beurt. De basisvraag in
ons geweest was nooit 'wie zijn wij' maar is en blijft als sinds mensenheugenis: horen we nog of
weer of niet meer of weer niet bij de rest van het land. U zegt het ons! En laat ons kort en helder
weten, dus zonder Haags jargon, welke gevolgen dat antwoord ook in dit verband heeft voor uw en
onze toekomst. Dit ultieme antwoord geeft ons ook de juiste oplossingen voor de grote
85 vraagstukken in deze regio rond duurzaamheid, voorzieningenniveau, leefbaarheid, ontvolking,
werkgelegenheid, bereikbaarheid, welvaart. Kortom, de gewone dingen waar het ook bij ons om
gaat en die we, we weten haast niet anders, vermoedelijk ook helemaal zelf zullen moeten oplossen.
Ik wil u echter niet verleiden tot een makkelijk antwoord. Daarom neem ik u graag in vogelvlucht
mee langs de lange 'golven' van ons verleden naar onze toekomst. Bovendien zouden we nog even
90 terugkomen op dat ontpolderen, wat ondertussen ook weer gewoon zo heet omdat het dat is, hoe je
het verder ook noemt. En passant zetten we wat heilige huisjes eerst weer recht, afbreken kan altijd
nog. En even serieus, neem me hierbij de quasi grappige schrijfstijl maar niet kwalijk. Daar kunt u
als het goed is doorheen kijken.

95 U krijgt ongetwijfeld van uw collega-ministers de vraag hoe het kan bestaan dat men zich zo
fundamenteel verzet tegen het onderwater zetten van twee poldertjes die maar deels in Zeeuws-
Vlaanderen liggen en nog wel in de meest onbereikbare uiteinden ervan en die nog nooit zijn en ook
nooit zullen worden bezocht door het gros van de ingezetenen. Ga daarbij niet diepzinnig over de
watersnood uitweiden. Daarmee doet u de vermogens van de betrokken hier ernstig tekort. Geef ze
100 onderstaand stukje om eens door te lezen. Alle kans dat men nog meer waardering heeft voor uw op
zich goed bedoelde interventies in dit dossier. Het plaatst ook uzelf in dezen in een belangrijk
historisch perspectief, waarvan het uiteindelijke antwoord al lang duidelijk is: Europa.

Zeeland vormde tot in de Middeleeuwen een weinig opvallend onderdeel van de laagvlakte vanaf

105 Calais tot aan de Oostzee. Van zee was weinig sprake, wel van handel en nijverheid. Niet alleen de Romeinen hadden dit gebied redelijk netjes achtergelaten, ook de wereldlijke en geestelijke macht kon zich vanuit Frankrijk rustig tot bij ons ontwikkelen, lang voordat boven de rivieren ook behoefte aan vooruitgang ontstond. De Vlaamse steden en kloosters hadden hier bij ons een perfecte voortuin en konden zich daardoor voorspoedig ontwikkelen landinwaarts aan een van de vele
110 stromen en stroompjes, het Zwin naar Brugge, onder meer via de Wielingen, de Honte en de Blide naar Gent en zoals bekend de Schelde naar Antwerpen. Deze Schelde liep via de huidige Oosterschelde als een niet veel grotere stroom dan de huidige Zeeschelde bij Domburg in zee. Een Westerschelde bestond nog in geen velden of wegen. Laten we het samenvatten met de opmerking dat het vroege Zeeland onder de zorg van de Vlaamse steden kon ontstaan.

115 De onvermijdelijke verzanding van de eerdergenoemde rivieren, de (ook toen al) plotselinge zeespiegelstijging van meer dan een meter in betrekkelijk korte tijd en het optreden van meerdere zeer zware stormen ontwrichtten het gebied volkomen. Van permanent droog, veilig en bruikbaar land was vrijwel nergens meer sprake. Gewoond werd er nog maar zo'n 600 jaar terug eigenlijk niet
120 meer. Een aantal stroompjes transformeerde zich tot enorme zeearmen waarvan de Honte en de Braakman de grootste waren. Er ontstond een ontembare getijdedynamiek met als bijzonderheid dat ruim 500 jaar terug de Honte een bypass maakte aan de Schelde bij het sindsdien verdronken Hontenisse en Saeftinge. De Westerschelde was geboren! De toekomst van het hele gebied zou niet anders zijn geweest dan dat van de Zuiderzee/IJsselmeer, de Waddenzee en de EemsDollard-regio.
125 Toch verging het anders: de kloosters en steden hadden weliswaar vele decennia nodig om een echt systeem van dijken (en actief waterbeheer) te ontwikkelen, maar het belang was er zeker om de greep op het gebied te kunnen terugwinnen en bewoning weer mogelijk te maken.

Een nog wel belangrijker reden voor de behoefte het gebied te herwinnen lag in de inmiddels
130 ontstane controverse tussen wat we maar zullen noemen noord en zuid. Deze leidde uiteindelijk tot een wurgende blokkade van Antwerpen, waaraan Holland het begin van zijn Gouden Eeuw heeft te danken met noodgedwongen overgelopen meesters als Rubens, Hals en Vermeer. Laat ons daar verder niet te veel conclusies en consequenties aan verbinden. We volstaan met de constatering dat ook wij nog steeds op school leren dat de held Prins Maurits ons allen heeft behoed dat we niet tot
135 op de dag van vandaag nog bij Spanje zouden behoren. Wie heeft het zo aan elkaar kunnen dichten, dat moet welhaast vader Cats zijn geweest.

Heeft onze nieuwe patroon daarna zich goed ontfermd over dit gebied? De Staten van Zeeland stonden van begin af aan op goede voet met Holland en Oranje voornamelijk door de profijtelijke
140 samenwerking rond de VOC en de vervolgprijktijken die nog tot zo'n 100 jaar terug konden voortgezet als onder meer slavenhandel van de niet nader te duiden Middelburgse entrepreneurs tussen hier en Zuid Afrika. Ons gebied zelf is, anders dan in Holland, er allemaal niet veel verder mee gekomen. Een land vol boeren, schippers en vissers leefde (relatief ongehinderd door de Staten) naarstig voort om zowaar tot een bescheiden welstand te komen onder het oorspronkelijke motto Luctor et Embargo (ik worstel maar hou braaf mijn mond). De Zeeuwse man spreekt alleen
145 voor zich en zoekt in het gebied met alleen maar 'overkanten' geen samenwerking en saamhorigheid zodat het nooit zal komen tot een meervoudsvorm van de tegenwoordige leuze Wij worstelen maar wij komen er wel.

150 Een belangrijke gebeurtenis voor dit gebied vormde de realisering van de tot op de dag van vandaag drager van de economie voor de streek, het kanaal van Gent naar Terneuzen, dat overigens blijkbaar nog steeds geen verdere naamgeving of vernoeming waardig is. Dat lossen we op met het aanstaande 200-jarig bestaan van Zeeuws-Vlaanderen als Zeeuwsch-Vlaanderen want tot dat moment behoorde het zoals de naam aangeeft tot Vlaanderen, zonder dat ooit iemand last had van
155 deze situatie. Dat kanaal danken we aan koning Willem I die destijds tevens koning van Nederland was en Gent weer net als eertijds keizer Karel van een veilige toegang tot de zee voorzag. Deze

160 serieuze dwaling van ook hun eigen koning werd te laat opgemerkt door de Hollandse steden die zelf ook in winterslaap verkeerden en in afwachting van de komst van de industriële revolutie. Zou Nederland dat tot 1830 bij België behoorde drie of vier jaar eerder zijn afgescheiden dan was dit kanaal er eenvoudigweg nooit geweest. U ziet hier aan wie wij ons huidig bestaan in belangrijke mate hebben te danken.

165 Wie koos destijds dan voor het noorden? Daar kwam geen bevolking aan te pas, maar zolang er hier ongehinderd kon worden doorgeploegd en de Vlaamse heren hun pacht ontvingen was er voor niemand een probleem. Laten we het makkelijk houden: het zal Engeland of Frankrijk zijn geweest die weinig belang had bij een sterk België/Vlaanderen en de Hollanders steunde in de kinderachtige wens om een grote voorname haven van de burens via de eigen voordeur te moeten bereiken. Of was dat toch de rancune van Willem-I ? En tot 30/40 jaar terug stelde, het mag gezegd, Vlaanderen met alles er op en er aan vrijwel niets voor.

170 De landsgrens maakt ook prachtig zichtbaar waar de zeearm Westerschelde met zijn totaal andere achtergrond overgaat in de oorspronkelijke Schelde. En laat nu juist op de aansluiting van de zeearm op de rivier de Hedwigepolder liggen die blijkbaar onder water moet worden gezet om meer ruimte voor de rivier te maken en daarmee juist de kenmerkende en bijzondere overgang teniet te 175 doen. Vanuit de context van dit verhaal moge duidelijkheid zijn dat dit soort oplossingen niet zijn te begrijpen, te verklaren of anderszins uit te leggen anders dan aan studeerkamergeleerden. Dat is waarom iedereen in de streek wel het gevoel heeft dat er met onze voeten wordt gespeeld, ook al houden we doorgaans braaf onze mond. Wij zijn niet allemaal van Lillo!
En het Zwin dan? Ja, legt u eens uit waarom een polder die wel 20 kilometer voorbij de monding 180 van de zeearm ligt, nog enig effect zal hebben op het bergend vermogen en de natuurlijkheid van de Schelde. Zo eenvoudig is de vraag toch?

Het waren de Nederlandse Spoorwegen die van Bergen op Zoom naar Goes wilden en er zo voor zorgden dat de Schelde zelf zijn oorspronkelijke toegang tot de zee verloor en de schepen vanuit 185 Antwerpen zelfs niet meer via de net zo toegankelijke Oosterschelde ons land konden verlaten. Om daarna dat zelfde kunstje bij de afdamming van de Sloe nog eens toe te passen en Vlissingen en Middelburg uit hun isolement te halen. Het wordt maar aangestipt om duidelijk te maken welke kleine en toen wel begrijpelijke stappen zijn gezet, met latere drastische gevolgen. Het meerstromen en geulenland werd vanaf 1872 een standaard rivier die bij Badt alleen uitmondt in een standaard 190 zeearm. En laat het op dit moment telkens weer de boeren zijn die er van worden verdacht hiervoor alles in scene te hebben gezet. Hoeveel naïviteit is nodig om juist dat als onvoorwaardelijk waar aan te nemen?

195 Dan neemt de dynamiek dus toch af? Die conclusie krijgt u niet zo maar cadeau. De huidige beeldvorming van een weerloze natuur door toedoen van een door-consumerende mens appelleert aan ons schuldgevoel. We laten dat tijdsbeeld maar even voor wat het waard is en kijken zo dadelijk naar de echte dynamiek van de Westerschelde in de afgelopen 100 jaar. Probeer dan maar eens aan te geven waar door deze dynamiek kennelijk abrupt tot staan is gebracht. En wie dan nog zegt: en nu ontpolderen die geeft zich een aardig brevet van onvermogen.

200 Na het roerige einde van eerste wereldoorlog was België opnieuw belanghebbend bij een eigen voordeur voor Antwerpen. En zoals bekend weten we hier wiens brood men eet, dienst woord men spreekt, zodat het de Zeeuws-Vlamingen nog steeds niet uitmaakt aan wie de belasting moet worden overgemaakt als er maar een keer wat voor terugkomt, in welke vorm dan ook. Helaas 205 worden die dingen soms net te laat duidelijk. Er werden om het gevaar te keren vanuit Den Haag een groot aantal dominees naar het gebied gezonden (serieus waar!) om vaderlandslievende en oranjegezinde preken te houden en zelfs patriottische volksliederen aan te leren. ('Waar eens 't gekreis der meeuwen...'). De mediagenieke dames Wilhelmina, Juliana en Emma waren graag

geziene gasten op menig jaarlijks oogstfeest. Het miste zijn uitwerking niet. Er ontstonden zowaar
210 aanhankelijkheidscommissie's en monarchistische verenigingen. Kom daar tegenwoordig allemaal
nog maar eens om. Sterker nog, wie nu zegt ook nog een eigen Zeeuws-Vlaamse vlag te hebben kan
de serieuze wereld verder wel vergeten. Vanwaar eigenlijk allemaal die redelijk allergische en
overspannen reacties? Wat wordt daarmee in feite bedoeld?

215 Een wezenlijk probleem in de Delta is de bereikbaarheid. En we onderscheiden ons juist daarin om
dat we gewestelijk altijd onze eigen verbindingen hebben moeten financieren. We ervaren dat zelfs
als redelijk vanzelfsprekend en kijken toch wel wat bijzonder aan tegen onze companen in de uiterst
noordelijke wingewesten, waar men droogjes opmerkt: kunnen wij per 10 jaar graag zo'n 3 miljard
(9-nullen!) ontvangen omdat al dat gas maar steeds dezelfde kant uit stroomt en u ons mooie idee
220 van een zweefbaan niet voor ons gaat bekostigen? Een Langman is dan voldoende. In alle openheid:
wat doen wij nu niet goed? En hoe kan het bestaan dat de Zeelandbrug, de Westerscheldetunnel, de
Kanaaltunnel allemaal door onze eigen mensen moeten worden opgebracht. Er zijn in 30 jaar hier
geen andere grote werken uitgevoerd van rijkswegen.

225 Hoe kan het bestaan dat onze provincie kennelijk zo ruim bij kas zit dat er zomaar 3 miljard (dus
met 9-nullen) op tafel komt om zonder bank-constructies in 1 klap eigenaar van de tunnel te
kunnen worden. En hoe bestaat het dan dat onze centen hier gebruikt kunnen om de eigen bevolking
nog eens verder uit te zuigen met op zich gematigde maar principiële toelagen die steeds moeten
worden opgebracht om via de voordeur het 'eigen land' in te mogen. Alsof je voor je eigen kinderen
iedere morgen een bijdrage vraagt voor hun ontbijt. Moeten ze maar een krantenwiltje gaan doen.
230 En hoe kan het dat wij dat allemaal zij het zuchtend maar laten gebeuren. Had met datzelfde geld
liever buiten de regio geprobeerd om nog grotere woekerwinsten te behalen en met ook maar een
deel daarvan onze toelagen aangevuld. Onze ouders gingen ook gewoon uit werken om onze
boterhammen te betalen, dat hoefden we niet zelf te doen.

235 Kunnen we alle regionale politieke partijen die voor de komende verkiezingen meedingen naar een
van de ca. 70 gemeenteraadszetels in Zeeuws-Vlaanderen vragen om op voorhand duidelijk te
maken per uiterlijk wanneer er 1 gemeente Zeeuws-Vlaanderen dient te zijn, desnoods met dezelfde
status als enkele Antillen-eilanden? En zelfs dan maakt het ons niet uit of we bij Vlaanderen of
Holland kunnen aansluiten, we zijn en blijven een grensgebied. Aan deze kant van de grens bestaat
240 de bevolking voor ruim 30 % uit Vlaamse paspoorthouders. Het gros van de gezondheidszorg en
het onderwijs wordt alhier door Vlamingen verzorgd. En dat zijn alleen nog maar de openbare
diensten. Wij zijn daar tevreden mee, maar mogen die dankbaarheid blijkbaar niet al te hardop
uitspreken. Sneu voor de afkalkende provincie? Dat hoort bij de dynamiek. Laat de Statenkas,
(Toine, zorg daar voor!) daarna maar in zijn geheel naar het waterschap gaan, dan wordt het geld
245 hoe dan ook nog op een goede manier in de regio besteed.

Terug naar de Schelde. De tragiek van het verhaal is dat oevers verlanden en zijstromen verzanden.
Dat is een gevolg van het natuurlijk proces. Tussentijds verleggen zich de stromen permanent en
waar nu slikken en banken zijn vinden we over 30/60 jaar de diepste geulen. Het is deze telkens
250 terugkerende fase van komen en gaan, geven en nemen die het wezenskenmerk is van de zeearm.
Eenzelfde dynamiek bestaat in opvolging van echt hele diepe en hele ondiepe geulen. Wie dan een
beeld/ontwikkelingsperspectief van een recht gegraven kanaal voorspiegelt heeft geen enkele
gevoel voor realiteit. Wie in dit land heeft destijds aan Nijpels verteld dat de staat van dit estuarium
slecht is en dringend verbetering behoeft. Waar heeft die zijn papieren vandaan? Nog geweten dat je
255 40 jaar terug niet zonder teer op je lijf te krijgen kon gaan zwemmen, en dat je toen maar beter geen
strandvogel kon zijn?

En tot voor 1953 ging dat ook om de 30/60 jaar gepaard met evenzovele overstromingen en
rampspoeden met zo'n 200 min of meer bekende verdronken dorpen als gevolg.

260 Er is een aantal redenen waarom we dat niet meer willen in dit deel van de wereld. Als is het maar
omdat de verzekering dat nooit gaat dekken.

En bij Kinderdijk mag er al 300 jaar onafgebroken worden gepompt om nu ongeveer op een peil van min 6 meter beneden onze Schelde te zijn aangeland. Weten ze dan nog steeds niet waar dat toe gaat leiden? Nee, zo weinig echt benul bestaat er in ons collectief denken over ons systeem.

265 Kom eens kijken bij de Grote Griete, het kanon van Napoleon hier verderop aan de zeedijk dat (overigens een betreurenswaardig misverstand) staat gericht op Middelburg. Dat stond oorspronkelijk opgesteld richting Engeland, die 200 jaar terug kort daarvoor heel Walcheren had laten verdrinken. Twintig meter voor je zie je hier vier keer per etmaal een stroomgeul die zo'n enorme kracht heeft dat je voelt dat de zee hier de pas moet inhouden omdat er hier in 1975 per abuis een zware deltadijk is getekend ergens op een tekentafel en behalve dat ook zo is uitgevoerd. 270 De betreffende polder was, zeg 100 jaar terug, 2x zo groot en is successievelijk verder prijsgegeven. Die strijd was niet te winnen, zo eenvoudig is het. En nu zijn tenslotte en nog maar enkele jaren terug de uitvoeringsmachines van het EHS-imperium langs geweest om alles vakkundig volgens de daarvoor bestemde hokjes in standaard-natuur te veranderen met een voldoende aaibaarheids-factor. 275 Het geheel is, zoals overal, tot in lengte van jaren gelukkig altijd weer te herkennen aan de vele nieuwe-oude kreekresten in traditionele Engelse landschapsstijl aangevuld met kikkerputten. Zoete natuur, wel te verstaan. Rijk, waar ben je mee bezig en verschuil je niet achter je lagere vazallen. Wie heeft dit soort ongekende bekrompenheid van geest toegelaten. Wij hoeven het niet te weten, maar als er een polder is die al meer dan 100 jaar stukje bij beetje wordt 'teruggegeven' dan is het 280 deze Margarethapolder. En u laat alles opkopen om er daarna volkomen aan voorbij te gaan dat aan de andere kant van de bolletjesgrens de Westerschelde loopt. Eis op zijn minst de onbezonnen bestede rijksmiddelen terug.

Wij denken dat u de balk niet ziet in uw eigen oog en ons wijst op een eigenwijze splinter aan onze kant.

285 En zo kunnen we in een adem doorgaan met het zelfde verhaal, en nog korter geleden, voor de Braakman. De Braakman ligt nog steeds klaar om weer aangesloten te worden op de eb en vloedstromen. U nodigt de DOW-mannen uit, kijkt elkaar gewoon recht aan en vraagt of men inderdaad op termijn de westelijke polder er bij zou willen hebben en of zij dan nog bezwaar 290 zouden hebben wanneer die verzonnen zoete natuur in de Braakman opnieuw zout zou mogen worden. Ik kan u het antwoord al op een briefje geven en zij dus ook, en anders doet u iets heel eenvoudigis toch helemaal fout.

Waarom is er zo'n groot verschil tussen normale zaken met elkaar bespreken en tot overeenstemming komen (of je doelen/middelen verder bijstellen) en het bestuurlijke gekrakeel en 295 gejeremieer? Als u respectabele doelen zegt te hebben ('2 poldertjes graag') en een zak centen, dan komt u toch terug met die poldertjes en gaat daarna braaf aan de slag. Er is nog steeds met de betrokken niet fatsoenlijk overlegd, ook niet destijds door de alom betreurde Kramer.

Vergeet de boter daar in Middelburg, maar kom eerst eens met een fatsoenlijk verhaal voordat u 300 onze Baecke probeert in te pakken via de media. Het is hoe je het ook ziet beneden alle peil hoe op zich goed opgeleide en goedbetaalde overheidsmedewerkers voor hun bazen ten strijde trekken. Tegen wie eigenlijk. Kom gewoon eens kijken en praten. Dat is, hoe elementair ook, tot op de dag van vandaag en na de eerste ronde van ontpolderingsfestijnen in de jaren 90 niet gebeurd. Nodigt u Baecke gewoon eens uit op de koffie of eenvoudige lunch. Dat zou de man bijzonder op prijs 305 stellen, zonder pers. U krijgt van mij de vijf vragen die u hem stelt en u bent vrienden voor het leven. Hij verdient het niet om zo op Kafkaeske wijze het net om zich te zien sluiten. Het gaat helemaal niet om de personen, maar om de wijze waarop anderen zich keer op keer menen te moeten mengen in zaken die hier moeten worden opgelost en niet voor ons en over ons maar met ons moeten worden beslist.

310 U bent vermoedelijk de enige Haagse vazal die dat zou moeten kunnen aanvoelen, niet omdat u Zeeuwse wortels heeft, maar wel aardig wat Zeeuwse kiezers kennelijk vertrouwen in u hebben. Het wordt dus spannend op wie wij 4 maart volgend jaar nog ons vertrouwen nog zouden kunnen

stellen. Het ergste valt te vrezen. Oftewel wat hoogdravend: hoe staat wat u betreft met de
legitimering van de macht? Graag een correct antwoord, tot zolang hebben we geen reden om u en
315 de uwen te vertrouwen. Ons belang is niet uw belang, zo bleek tot nu toe.

Leest u zeker het begin nog eens over voor komende vrijdag. En neem gewoon 1 besluit: wij gaan
40 ha zoute weien aanleggen bij Ritthemeroog en die vijf drempels in de Westerschelde opnieuw
laten uitvlakken. Dat kan gewoon nog dit jaar! Maar benoem ook maar vast iemand als bijvoorbeeld
320 Veerman om u te helpen met investeringsplannen voor een echt duurzame delta. En kom dan nog
maar eens terug. Of wilt u nu uitgerekend verantwoordelijk worden gehouden voor nog weer een
nieuwe versie van onze lijfspreuk Luctor et abortus (ik worstel en drijf af).

Enfin, ik wens u oprecht een serieuze afweging toe in dit 'natuurlijk' erg lastige dossier.

325 Bram van Hoeve, streekbewoner te Terneuzen